

Nogle af udvalgets spørgsmål til justitsministeren og dennes besvarelse heraf

Spørgsmål nr. 1:

»Ad bilag 1

Ad pkt. 3. Påtalekompetencens betydning for procesmåden, afsnit 2

Vil ministeren foranledige, at ønskerne i pågældende afsnit imødekommes? I benægtende fald ønskes teknisk bistand til udarbejdelse af ændringsforslag.«

Svar:

Justitsministeriet har i forbindelse med udarbejdelsen af lovforslaget nøje overvejet de udtalelser og ønsker bl.a. vedrørende reglerne om domsmænds medvirken, som er fremsat fra domstolens side.

For så vidt angår den foreslåede udvidelse af området for skønmæssige afgørelser vedrørende spørgsmålet om domsmænds medvirken har Justitsministeriet forsøgt at vurdere omfanget af denne udvidelse.

De foreslåede ændringer i kriterierne for domsmænds medvirken indebærer, at domsmænd skal medvirke i alle sager, hvor der bliver spørgsmål om højere straf end bøde, eller som i øvrigt skønnes at være af særlig indgribende betydning for tiltalte eller af særlig offentlig interesse.

Også efter de i dag gældende regler afhænger det af domstolens skønmæssige vurdering, om der i bødepolisager skal medvirke domsmænd. Den foreslåede ændring har derfor ikke betydning for de nuværende *politisager*, men alene for statsadvokatsagerne.

Da domsmænds medvirken efter forslaget er obligatorisk i sager, hvor der bliver spørgsmål om frihedsstraf, berører forslaget alene de *statsadvokatsager*, hvor der enten bliver spørgsmål om bødestraf, eller hvor der hverken bliver tale om frihedsstraf eller bøde.

Den sidstnævnte gruppe omfatter sager, hvor der bliver spørgsmål om anvendelse af straffelovens §§ 68-70 og § 73 (vedr. f.eks. behandlingsdomme eller dom til anbringelse på hospital eller i institution), sager om ophævel-

se af en forening samt rene konfiskations-sager. Der er her tale om en relativt begrænset sagsgruppe.

For så vidt angår den førstnævnte gruppe – bødesagerne – er en præcis afgrænsning af de omfattede sager mere vanskelig. Dette hænger sammen med, at kriteriet for domsmænds medvirken ikke er knyttet til strafferammen for den enkelte lovovertrædelse, men til den konkrete forskyldte straf, i almindelighed anklagemyndighedens strafpåstand. Da en meget betydelig del af statsadvokatsagerne har en strafferamme spændende fra bøde til fængsel, er der i princippet et meget stort antal statsadvokatsager, som kan blive berørt af forslaget. Spørgsmålet er imidlertid, om der også i praksis vil være tale om et stort antal sager.

Ved den nærmere vurdering heraf kan statsadvokatbødesagerne opdeles i straffelovsovertrædelser og overtrædelser af særlovgivningen.

For så vidt angår *straffelovsovertrædelser* har mange af de bestemmelser i straffeloven, som i dag er statsadvokatsager – eller behandles som sådan, jf. retsplejelovens § 721, stk. 2, – en strafferamme, der spænder fra bøde til fængsel.

Der foreligger imidlertid ikke nogen statistik eller talmæssigt materiale i øvrigt til belysning af, hvilke statsadvokatsager der afgøres med bødestraf. Som påpeget af retsplejerådet er det nærliggende at antage, at spørgsmålet i relation til straffeloven formentlig oftest vil foreligge i forbindelse med sager om overtrædelse af straffelovens § 241 om uagtsomt manddrab og § 266 b om racediskrimination, og at der i disse sager ofte bør medvirke domsmænd. Der er således ikke tale om en stor sagsgruppe eller sager, hvor anvendelsen af domsmænd i praksis kan antages at ville give anledning til større tvivl.

For så vidt angår *særlovsovertrædelserne* er det den overvejende hovedregel, at særlovssager er politisager, uanset at mange særlove hjemler fængselsstraf. Som undtagelse herfra findes navnlig særlovene vedrørende sund-